

Параходство Български Морски Флот ЕАД
Консолидиран финансов отчет
За годината, приключваща на 31 декември 2003
и независим одиторски доклад

Доклад на независимите одитори

До акционерите на
Параходство Български Морски Флот ЕАД
Варна

София, 30 юни 2004

Ние извършихме одит на приложения консолидиран счетоводен баланс на Параходство Български Морски Флот ЕАД ("Дружеството") към 31 декември 2003 година, и на свързаните с него консолидиран отчет за доходите, отчет за паричните потоци и отчет за промените в собствения капитал за годината, завършваща тогава. Отговорността за изготвянето на този консолидиран финансов отчет се носи от ръководството на Дружеството. Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение, основаващо се на извършения от нас одит.

Нашият одит бе проведен в съответствие с изискванията на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти изискват одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим с разумна степен на сигурност доколко финансовите отчети не съдържат съществени неточности. Одитът включва проверка, на базата на извадкови тестове, на доказателствата относно сумите и оповестяванията, представени във финансовите отчети. Одитът също така включва оценка на прилаганите счетоводни принципи и съществените приблизителни оценки, направени от ръководството, както и на цялостното представяне на финансовите отчети. Считаме, че извършеният от нас одит дава достатъчно разумна база за изразяване на одиторско мнение.

1. Така както е оповестено в бележка 11 от консолидирания финансов отчет в счетоводния баланс към 31 декември 2003 година, са представени дълготрайни материални активи с балансова стойност в размер на 566,171 хил. лева включваща кораби на стойност 507,465 хил. лева и други активи на стойност 58,706 хил. лева. Стойностите на тези активи към 1 януари 2003 година, с изключение дълготрайните активи закупени от Варненска корабостроителница АД (в несъстоятелност) на стойност 18,212 хил. лева и дълготрайните активи на дъщерното дружество ББСС Лтд.-Лондон на стойност 5,177 хил. лева, отчетени по цена на пробиване, са получени в резултат на прилагането изискванията на действащото до 2001 година българско счетоводно законодателство. В съответствие с тези изисквания всяка група активи е била преоценявана, на база индекси, публикувани от Националния статистически институт.

Към 31 декември 2003 година, с изключение на три напълно амортизирани кораба, които са продадени през 2004 година, ръководството на Дружеството е извършило оценка на стойността на корабите, и на остатъчния им полезен живот с цел определяне на тяхната стойност в съответствие с изискванията на алтернативния подход на Международен счетоводен стандарт 16 *Имоти, машини, съоръжения и оборудване*. Резултатите от този преглед са отчетени към същата дата. В резултат на това сравнимата информация, отчетените разходи за амортизации за корабите за 2003 година, както и балансовата стойност на тези три кораба, не отговарят на изискванията за последваща оценка на Международен счетоводен стандарт 16 *Имоти, машини, съоръжения и оборудване*.

Ръководството на Дружеството не е извършило преценка на стойността на другите активи. Предвид характера на преценките извършвани до 2001 година, ние не можем да се убедим в достатъчна степен, че балансовите стойности, по които са представени тези активи към 31 декември 2003 година, както и сравнителната информация за тях, отговарят на изискванията за последваща оценка на Международен счетоводен стандарт 16 *Имоти, машини, съоръжения и оборудване*, както и на изискванията за отчитането им по стойност, не по висока от възстановимата, в съответствие с изискванията на Международен счетоводен стандарт 36 *Обезценка на активи*.

2. Така както е оповестено в бележка 23 б на консолидирания финансов отчет, в активите на Дружеството са включени 23 кораба с балансова стойност 244,285 хил. лева. Тези кораби са отчетени като активи и от правна гледна точка са собственост на самостоятелни дъщерни предприятия на Дружеството в други държави. Параходство Български Морски Флот ЕАД прилага счетоводна политика, при която всички кораби и ефектите от експлоатацията им се отразяват в неконсолидирания финансов отчет на Дружеството. В резултат на това в неконсолидирания финансов отчет са отчетени приходи, разходи, активи и пасиви, които следва да бъдат представени в индивидуалните финансови отчети на дъщерните предприятия.

3. От 1993 до 1997 година Дружеството е придобивало контейнери по условията на договори, отговарящи на определението за финансов лизинг. Във финансовия отчет на Дружеството тези договори са отчетени като оперативен лизинг. В резултат на това счетоводно третиране в годишния финансов отчет към 31 декември 2003 година не са отчетени задължения в размер на 284 хил. лева по договори за финансов лизинг.

По наше мнение с изключение на ефекта от възможните корекции, произтичащи от ограниченията по т.1 и резервите по т.2 и т.3 считаме, че консолидираният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2003 година, както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в собствения капитал за годината, в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност.

Без да квалифицираме нашето мнение, обръщаме внимание на следното:

Така както е оповестено в бележка 27 на консолидирания финансов отчет, Българското данъчно законодателство не съдържа клаузи по отношение на специфичната дейност на Параходство Български Морски Флот ЕАД каквито се срещат в общоприетата международна практика. Поради това както и поради не достатъчен опит при данъчното облагане на подобен вид дейност е възможно да възникнат други данъчни задължения, които не могат да бъдат надеждно определени към настоящия момент, поради което не са начислени провизии за тях във финансовия отчет към 31 декември 2003 година.

Индивидуалният финансов отчет на Дружеството представлява неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

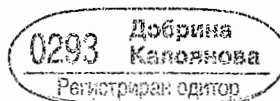
КПМГ България ООД

Красимир Хаджидиев
Управител

КПМГ България ООД
ул. "Фритъф Нансен" 37
София 1142

Добринка Калоянова
Регистриран одитор

Отчет за доходите

За годината, приключваща на 31 декември 2003 г.

В хиляди лева	Бел.	Продължаващи дейности		Преустановени дейности		Предприятието като цяло	
		2003	2002	2003	2002	2003	2002
Приходи	3	352,987	464,469	3,322	1,558	356,309	466,027
Други приходи от дейността	4	61,747	12,270	719	155	62,466	12,425
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство		(160)	(558)	-	-	(160)	(558)
Капитализирани разходи		-	-	16,776	2,478	16,776	2,478
Разходи за материали	5	(94,161)	(112,435)	(8,786)	(867)	(102,947)	(113,302)
Разходи за външни услуги	6	(159,374)	(216,685)	(7,793)	(2,884)	(167,167)	(219,569)
Разходи за персонала	7	(45,046)	(44,498)	(4,063)	(503)	(49,109)	(45,001)
Разходи за амортизации	11, 12	(53,368)	(56,106)	(1,635)	(327)	(55,003)	(56,433)
Други оперативни разходи	8	(97,366)	(52,407)	(422)	(11)	(97,788)	(52,418)
Загуба от дейността		(34,741)	(5,950)	(1,882)	(401)	(36,623)	(6,351)
Нетни финансови приходи/ (разходи)	9	14,978	12,613	(589)	(1,058)	14,389	11,555
Печалба (загуба) преди облагане с данъци		(19,763)	6,663	(2,471)	(1,459)	(22,234)	5,204
Разходи за данък върху печалбата	10	(5,156)	(2,096)	-	-	(5,156)	(2,096)
Нетна печалба (загуба) за периода		(24,919)	4,567	(2,471)	(1,459)	(27,390)	3,108
Малцинствено участие		(302)	(484)	-	-	(302)	(484)
Нетна печалба (загуба) за периода		(25,221)	4,083	(2,471)	(1,459)	(27,692)	2,624
Доход/ (загуба) на акция (лева)		(2.31)	0.37			(2.54)	0.24

Отчетът за доходите следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет, посочени на страници от 7 до 39.

Главен счетоводител:

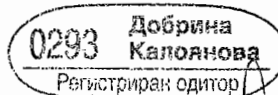
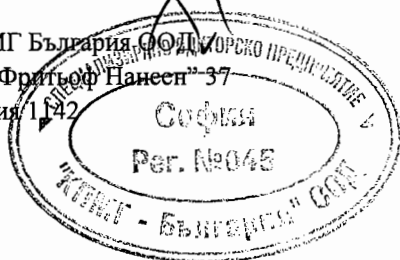

Даниела Маринова

Генерален директор:

Христо Донев

Красимир Хаджилев
УправителДобринка Калоянова
Регистриран одиторКПМГ България ООД
ул. "Фридьоф Хансен" 37
София 1142

Отчет за промените в капитала

За годината, приключваща на 31 декември 2003 г.

В хиляди лева	Бел.	Допълнителни		Неразпределена печалба	Преоценъчен резерв	Общо
		Акционерен капитал	резерви			
Салдо към 1 януари 2002 г.		10,902	105,592	10,115	32,187	158,796
Печалба за периода		-	-	2,624	-	2,624
Корекция на неразпределената печалба		-	-	(763)	-	(763)
Дивиденди на акционерите		-	-	(511)	-	(511)
Увеличение на резервите		-	498	(498)	-	-
Преоценъчен резерв на отписаните дълготрайни активи		-	-	744	(744)	-
Преводи на финансовите отчети на предприятията в чужбина		-	130	(982)	-	(852)
Увеличение на основния капитал		98,119	(98,119)	-	-	-
Други		-	40	(15)	(250)	(225)
Салдо към 31 декември 2002 г.		109,021	8,141	10,714	31,193	159,069
Салдо към 1 януари 2003 г.		109,021	8,141	10,714	31,193	159,069
Загуба за периода		-	-	(27,692)	-	(27,692)
Дивиденди на акционерите		-	-	(1,915)	-	(1,915)
Разпределение на резервите		-	3,430	(3,430)	-	-
Преценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване		-	-	-	354,759	354,759
Признати отсрочени данъци върху преоценъчния резерв	10	-	-	-	(69,178)	(69,178)
Изменение на отсрочените данъци от промяна на данъчната ставка	10	-	-	-	1,539	1,539
Преводи на финансовите отчети на предприятията в чужбина		-	(103)	(596)	-	(699)
Отписани дълготрайни материални активи		-	-	1,761	(1,761)	-
Други		-	(7)	-	-	(7)
Салдо към 31 декември 2003 г.		109,021	11,461	(21,158)	316,552	415,876

Отчетът за промените в капитала следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет, посочени на страници от 1 до 39.

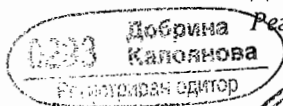
Главен счетоводител :

Даниела Маринова

Генерален директор

Христо Донев

Красимир Хаджинев
УправителКПМГ България ООД
ул. "Фритъф Нансен" 32
София 1142Добринка Калоянова
Регистриран одитор

Счетоводен баланс

Към 31 декември 2003 г.

В хиляди лева	Бел.	2003	2002
Дълготрайни активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	11	566,171	242,455
Нематериални активи	12	224	210
Капиталови инвестиции	13	509	521
Общо дълготрайни активи		<u>566,904</u>	<u>243,186</u>
Краткотрайни активи			
Материални запаси	15	21,021	24,704
Вземания	16	34,532	46,294
Банкови наличности	17	11,968	10,028
Пари и парични еквиваленти	18	9,405	7,944
Общо краткотрайни активи		<u>76,926</u>	<u>88,970</u>
Общо активи		<u>643,830</u>	<u>332,156</u>
Капитал			
Регистриран капитал	19	109,021	109,021
Резерви		328,013	39,334
Неразпределена печалба		(21,158)	10,714
Общо капитал		<u>415,876</u>	<u>159,069</u>
Малцинствено участие		711	1,020
Дългосрочни задължения			
Лихвени заеми	20	41,940	60,550
Отсрочени данъчни задължения	14	74,409	9,085
Други дългосрочни задължения		912	737
Общо дългосрочни задължения		<u>117,261</u>	<u>70,372</u>
Краткосрочни задължения			
Лихвени заеми	20	38,163	44,311
Задължения	21	71,819	57,384
Общо краткосрочни задължения		<u>109,982</u>	<u>101,695</u>
Общо капитал, малцинствено участие и задължения		<u>643,830</u>	<u>332,156</u>

Счетоводният баланс следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет, посочени на страници от 7 до 39.

Консолидирания финансов отчет е изготвен на 30 юни 2004 г.

Главен счетоводител:

Даниела Маринова

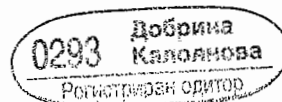
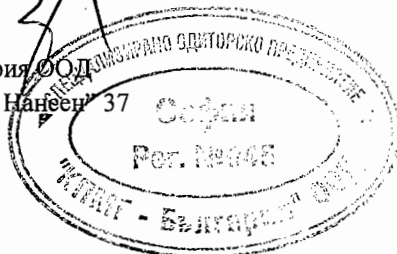
Генерален директор:

Христо Донев

Красимир Хаджидишев
Управител

Добринка Калоянова
Регистриран одитор

КПМГ България ООД
ул. "Фритьоф Хансен" 37
София 1142

Отчет за паричния поток

За годината, приключваща 31 декември 2003 г.

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2003	2002
Основна дейност			
Печалба (загуба) преди облагане с данъци		(22,234)	5,204
<i>Корекции за:</i>			
Амортизация	11, 12	55,003	56,433
Обезценка на вземания	8	2,040	(191)
Обезценка на ДМА	11	7,469	
Отписани вземания	8	371	277
Отписани задължения	4	(483)	(33)
Загуба от изписване на дълготрайни материални активи			
Печалба от продажба на инвестиция	9	(3,224)	-
Приходи от инвестиции			
Печалба от продажба на ДМА	4	(19,169)	(8,785)
Нереализирани курсови разлики		(15,942)	(18,076)
Разходи за лихви	9	4,326	6,346
Приходи от лихви	9	(115)	(328)
Печалба от основна дейност преди промени в оборотния капитал		8,042	40,847
(Увеличение)/намаление на стоково-материалните запаси		3,683	(7,784)
(Увеличение)/намаление на търговските и други вземания		12,584	14,116
Увеличение/(намаление) на търговски и други задължения		5,842	(15,005)
Парични средства генерирани от основна дейност		30,151	32,174
Платени данъци		(1,027)	(2,096)
Изплатени лихви	9	(4,326)	(6,585)
Получени лихви	9	115	328
Нетен паричен поток от основна дейност		<u>24,913</u>	<u>23,821</u>
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване	11	(29,867)	(36,534)
Придобиване на нематериални активи		(55)	
Постъпления от продажба на активи	11	19,552	7,958
Покупка на инвестиции		-	(6)
Изплатени дивиденди на акционерите		-	(511)
Паричен поток от инвестиционна дейност		<u>(10,370)</u>	<u>(29,093)</u>
Финансова дейност			
Получени заеми		36,900	23,578
Изплатени заеми		(48,042)	(38,625)
Паричен поток от финансова дейност		<u>(11,142)</u>	<u>(15,047)</u>

Отчет за паричния поток, продължение

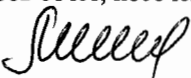
За годината, приключваща 31 декември 2003 г.

В хиляди лева

	Бел.	2003	2002
Нетно увеличение/(намаление) на паричните наличности и еквиваленти		3,401	(20,319)
Парични наличности и еквиваленти към 1 януари		17,972	38,291
В.т.ч. банкови наличности		10,023	24,298
Парични наличности и еквиваленти към 31 декември		<u>21,373</u>	<u>17,972</u>
В.т.ч. банкови наличности		<u>11,968</u>	<u>10,028</u>

Отчетът за паричния поток следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от консолидирания финансов отчет, посочени на страници от 7 до 39.

Главен счетоводител:

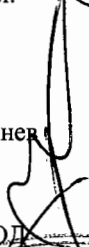
Даниела Маринова

Генерален директор:

Христо Донев

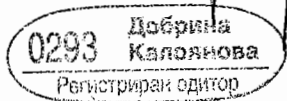
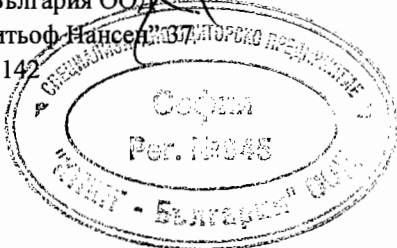
Красимир Хаджидинев
Управител

Добринка Калоянова
Регистриран одитор

КПМГ България ООД
ул. "Фритъф Нансен" 37
София 1142

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики**

Параходство Български Морски Флот ЕАД (Дружеството, ПБМФ) е регистрирано в България. Консолидираният финансов отчет на Дружеството за годината приключваща на 31 декември 2003 включва Дружеството и неговите дъщерни предприятия (заедно определяни като "Групата"), както и участието на Групата в асоциирани предприятия и съвместно контролирани предприятия. Консолидираният финансов отчет е одобрен от Борда на директорите за оповестяване на 30 юни 2004 г.

(а) Съответствие

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен във всички значими аспекти в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО), издадени от Борда по Международни Счетоводни Стандарти (БМСС) и публикуваните тълкувания на Международната Комисия за Разяснения по Финансовите Отчети (МКРФО) към БМСС.

Това е първият консолидиран финансов отчет на Дружеството, изготвен в съответствие с МСФО.

(б) База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен в хиляди български лева. Той е изготвен в съответствие с принципа за историческата цена, с изключение на имоти машини, съоръжения и оборудване които са посочени по тяхната преоценена стойност (виж счетоводна политика "д").

Счетоводните политики са прилагани систематично от Дружеството и те са съпоставими с тези, прилагани през предходните години.

(в) База за консолидация**(i) Дъщерни предприятия**

Дъщерни са предприятията контролирани от Дружеството. Контрол съществува, когато Дружеството притежава властта, директно или индиректно, да управлява финансовата и оперативна политика на дадено предприятие с оглед извличането на изгоди от дейността му. Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по цена на придобиване. Финансовите отчети на дъщерните предприятия се включват в консолидирания финансов отчет от датата на започване на контрола до датата на прекратяване на контрола.

(ii) Асоциирани предприятия

Асоциирано предприятие е предприятие, в което инвеститорът упражнява значително влияние, но не и контрол върху финансовата и оперативната политика. Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не и контрол върху тази политика. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностен метод.

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики****(в) База за консолидация, продължение****(iii) Транзакции елиминирани при консолидацията**

При изготвяне на консолидирания финансов отчет са елиминирани вътрешно групови салда и транзакции, както и нереализирани печалби, възникващи в резултат на вътрешно групови транзакции. Нереализираните печалби, възникващи при транзакции с асоциирани предприятия и съвместно контролирани дружества, са елиминирани до размера на участие на Групата в съответното предприятие. Нереализираните печалби, възникващи при транзакции с асоциирани предприятия се елиминират срещу размера на инвестициите в асоциираното предприятие. Нереализираните загуби, се елиминират по същия начин като нереализираните печалби, но само в случай, че не съществува доказателство за обезценка.

(iv) Инвестиции в дългови и капиталови инструменти

Инвестиции държани за търгуване се класифицират като краткосрочни активи и се представят по справедлива стойност със съответстващата печалба или загуба в Отчета за доходите. В случаите когато Дружеството има положителното намерение и възможността да държи държавни ценни книжа до настъпване на падеж, те се оценяват по амортизирана стойност, намалена със загубите от обезценка (виж значими счетоводни политики т. "л"). Другите инвестиции държани от Дружеството се класифицират като такива обявени за продажба и оценени по справедлива стойност с произтичащите печалби и загуби, които се признават в Отчета за доходите. Когато справедливата стойност не може да бъде надеждно оценена инвестициите в дългови и капиталови инструменти се представят по цена на придобиване.

(г) Чуждестранна валута**(i) Операции в чуждестранна валута**

Операциите в чуждестранна валута се отчитат в български лева по курса за деня на възникване на операцията. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута към датата на баланса се отчитат в лева по курс, валиден за този ден. Курсови разлики, възникнали при тези операции се отчитат в Отчета за доходите. Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, отчитани по справедлива стойност, се преоценяват в лева по курса за деня, в който са изчислени съответните стойности.

(ii) Финансови отчети на чуждестранни дейности

Чуждестранни дейности, които представляват съставна част от дейността на Дружеството.

Транзакции на чуждестранни дейности, които представляват съставна част от дейността на Дружеството се отчитат в лева така като че транзакциите на чуждестранната дейност са сделки на самото Дружество-майка.

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики, продължение****(д) Имоти, машини, съоръжения, оборудване****(i) Собствени активи**

Имотите, машините, съоръженията и оборудване се отчитат по себестойност при тяхното първоначално придобиване. Себестойността включва покупната цена, включително митата и невъзстановимите данъци върху покупката, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние за предвидената му употреба.

Имотите, машините, съоръженията и оборудването на Дружеството са представени по преоценена стойност намалена с натрупаната амортизация (виж по-долу) и загуби от обезценки (виж значими счетоводни политики т. "л"). Периодът през който се прави преоценка е 3 години, или на по-кратък период, при отчитане на значителни промени в справедливите стойности на дълготрайните активи. Оценка от лицензиран оценител е извършена към 31 декември 2003 г. само на корабите, в съответствие с която същите са преоценени към тази дата.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат съществени компоненти с различна продължителност на полезен живот, то те се осчетоводяват като самостоятелни активи.

(ii) Активи на лизинг

Лизингов договор, по силата на който Дружеството-наемател поема в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива, се класифицира като финансов лизинг. Машини, съоръжения и оборудване, придобити чрез финансов лизинг се отчитат по по-ниска от справедливата цена и настоящата стойност на минималната лизингова вноска в началото на лизинга, намалена с натрупаната амортизация (виж по-долу) и обезценката на актива (виж счетоводна политики т. "л"). Лизинговите плащания са обяснени в точка "г" от счетоводните политики.

(iii) Последващи разходи

Разходи, възникнали да заместят компонент от имотите, машините, съоръженията и оборудването, който се осчетоводява отделно, както и разходи за инспекции и основен ремонт, се капитализират. Други последващи разходи, свързани с поддръжката се капитализират, само когато се увеличават бъдещите икономически изгоди от актива. Всички останали разходи се признават в Отчета за доходите като разход в момента на възникването им.

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики, продължение****(д) Имоти, машини, съоръжения, оборудване, продължение****(iv) Амортизация**

Амортизация се начислява в Отчета за доходите на база линейния метод за очаквания срок на полезен живот на имотите, машините, съоръженията и оборудването, както и за основните компоненти, осчетоводявани отделно. Земята и разходите за придобиване на дълготрайни материални активи не се амортизират. Предполагаемият срок на използване е както следва:

▪ сгради	6 - 25 години (Великобритания – 8-60 години)
▪ съоръжения	4 - 25 години
▪ машини и оборудване	3,33 - 5 години
▪ транспортни средства, в.т.ч кораби,	12,5 години
ремонти на кораби	2 години
други	4 –10 години
▪ стопански инвентар	2 –6,7 години

Ремонтите включени в стойността на корабите са представени отделно и се амортизират за срок от 24 месеца. Последващите разходи за ремонти се капитализират и амортизират за срок от 24 месеца.

(е) Нематериални активи**(i) Нематериални активи**

Другите нематериални активи придобити от Дружеството се отчитат по цена на придобиване, намалени с натрупана амортизация (виж по-долу) и загуба от обезценка (виж значими счетоводни политики т. “л”). Изразходването на вътрешно-генерираните положителна репутация и търговски марки се признават в Отчета за доходите като разход в момента на възникване.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи за нематериални активи се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода произтичаща от актива, с който се свързват. Всички останали разходи се признават като разход в момента на възникване.

(iii) Амортизация

Амортизация се начислява в Отчета за доходите на база линейния метод за очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи. Положителна репутация започва да се амортизира от датата на първоначалното и признаване; другите нематериални активи се амортизират от датата, в която са въведени в експлоатация. Предполагаемият срок на използване е както следва:

▪ патенти и търговски марки	6.7 години
▪ софтуер	2– 6.7 години
▪ други	6.7 години

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики, продължение****(ж) Инвестиции****(iii) Инвестиции в дългови и капиталови инструменти, продължение**

Инвестициите държани за търгуване и инвестициите обявени за продажба се признават/отписват от Дружеството на датата, на която то ги предоставя за (или се решава на) покупка/ продажба. Инвестициите държани до настъпване на падежа се признават/отписват от датата на трансфер към/от Дружеството.

(з) Търговски и други вземания

Търговските и други вземания се отчитат по тяхната отчетна стойност, намалена със загуба от обезценка (виж значими счетоводни политики т. "л").

(и) Стоково-материални запаси**(i) Незавършена работа по договор за строителство**

Незавършената работа по договор за строителство се представя по отчетна стойност плюс печалбата призната до момента (виж значими счетоводни политики т. "с") намалена с провизиите за предвидими загуби и намалена с междинни фактурирани плащания. Отчетната стойност включва всички разходи, отнасящи се директно до специфичните проекти и разпределение на постоянните и променливи общопроизводствени разходи, възникнали във връзка с дейности по договора на Дружеството, на база нормалния производствен капацитет.

(ii) Други стоково-материални запаси

Другите стоково-материалните запаси са представени по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Цената на стоково-материалните запаси е основана на принципа за "средно претеглена" стойност и включва направените разходи при придобиване и разходите, направени във връзка с доставянето им до сегашното им местоположение и състояние. В случая с произведените стоково-материални запаси и незавършеното производство, себестойността включва съответния дял от общопроизводствени разходи базирани на нормалния производствен капацитет.

(к) Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от парични наличности и банкови депозити.

(л) Обезценка

Балансовата стойност на активите на Дружество, с изключение на стоково-материалните запаси (виж значими счетоводни политики т. "и") и отсрочени данъчни активи (виж значими счетоводни политики т. "у") се преразглежда към датата на изготвяне на всеки баланс, за да се прецени дали не съществуват признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. При нематериални активи, които не са въведени все още в експлоатация се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност към датата на съставяне на всеки баланс. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или група активи, генерираща парични постъпления, част от която е той, превишава неговата възстановима стойност. Загуби от обезценка се признават в Отчета за доходите, освен в случаите когато се признават директно в собствения капитал до степента, която компенсира предишна преоценка на същия актив.

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики, продължение****(л) Обезценка, продължение****(i) Изчисляване на възстановима стойност**

Възстановимата стойност на вземанията на Дружеството се изчислява като настояща стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, присъщ за актива. Краткосрочни вземания не се дисконтират.

Възстановимата стойност на другите активи е по-високата от тяхната нетна продажна цена и стойността им в употреба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтиращ процент преди данъци, отразяващ прогнозните оценки за пазара, цената на парите във времето и специфичния за актива риск. За обект, който не генерира самостоятелно парични постъпления, възстановимата стойност се определя за групата активи, генерираща парични постъпления, към които той принадлежи.

(ii) Възстановяване на загуби от обезценка

Загубата от обезценка, по отношение на дадено вземане е възстановима ако последващото увеличение на възстановимата стойност може обективно да се свърже със събитие, случило се след признаване на загубата от обезценка.

Загубата от обезценка по отношение на положителната репутация не се възстановява освен ако загубата не е причинена от специфично външно събитие от необичайно естество, което не се очаква да се повтори и увеличението на възстановимата стойност да е ясно свързано с корекция на ефекта от това специфично явление.

По отношение на други активи, загуба от обезценка се възстановява в случай, че има промяна в преценката, послужила за определяне на възстановимата стойност.

Загуба от обезценка се възстановява само до такъв размер, че балансовата стойност на актива да не надвишава балансовата стойност, която би била достигната, намалена с натрупаната амортизация, в случай че не бе признавана загубата от обезценка.

(м) Дивиденди

Дивидентите се признават за задължение в периода, в който са декларирани.

(н) Лихвени заеми

Лихвените заеми се осчетоводяват при тяхното завеждане по стойност, намалена с присъщите разходи по транзакцията. В следствие след първоначалното признаване, лихвените заеми се отчитат по амортизирана стойност, като всяка разлика между цената и възстановимата стойност се отчита в Отчета за доходите за периода на ползване на заема на база ефективния лихвен процент.

(о) Доходи на персонала**Планове за дефинирани вноски**

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на законовия минимален праг на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски се признават в Отчета за доходите при тяхното възникване.

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики, продължение****(о) Доходи на персонала, продължение*****Платен годишен отпуск***

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Вноски за пенсиониране

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното трудово възнаграждение, ако трудовият му стаж при работодателя е до 10 години или в шесткратен размер на brutното трудово възнаграждение, ако трудовият му стаж при работодателя е над 10 години.

Дружеството не разполага с необходимата статистическа информация и актюерски изчисления, поради което ръководството е направило приблизителна оценка на дължимите обезщетения (виж бележка 26).

Поради това, че няма достатъчно данни за надеждно определяне на размера на дължимите обезщетения, както и поради очакваните промени в нормативната уредба, в този финансов отчет не е начислено задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 "Доходи на наети лица". Задължението за вноски при пенсиониране е дисконтирано до настоящата му стойност.

(п) Провизии

Провизия се признава в баланса когато Дружеството има правно или конструктивно задължение като резултат от минало събитие и се очаква изтичане на икономически ползи за уреждане на задължението. Когато ефектът е съществен, размерът на провизията се определя като бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтиращ процент преди данъци, отразяващ прогнозните оценки за пазара, цената на парите във времето и ако е уместно специфичния за пасива риск.

(i) *Преструктуриране*

Провизия за преструктуриране се признава когато Дружеството е одобрило подробен формален план за преструктуриране, и преструктурирането следва да е вече започнало или да е обявено публично. Бъдещите разходи за основна дейност не се провизират.

(р) Търговски и други задължения

Търговски и други задължения се отчитат по стойност на възникване и амортизируема стойност.

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики, продължение****(с) Приходи****(i) Извършени услуги и продадени стоки**

Приходите от предоставянето на услуги се признават в Отчета за доходите в зависимост от етапа на завършеност на транзакцията към датата на съставяне на баланса. Етапът на завършеност се определя чрез инспекции за извършената работа.

Приходите от транспортни услуги се признават при тяхното възникване, като за момент на предоставяне на услугата се счита момента на натоварване на товара, независимо от паричните постъпления.

Приходите от продажба на стоки се признават в Отчета за доходите, когато значителните рискове и облаги от собствеността са прехвърлени на купувача.

Не се признава приход в случай на значителна несигурност по отношение на осъществяване постъпленията от вземания, присъщите разходи или вероятна рекламация на стоките.

(ii) Договори за строителство

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде предвиден надеждно приходите и разходите, свързани с договора, се признават в Отчета за доходите пропорционално на етапа на изпълнение на договора. Етапът на завършеност се определя чрез инспекции за извършената работа. Очаквана загуба по договор се признава незабавно в Отчета за доходите.

(iii) Правителствени дарения

Правителствени дарения се представят в баланса първоначално като разсрочен приход, когато има достатъчна сигурност, че дарението ще бъде получено и че Дружеството ще спази условията, свързани с него. Дарения, които компенсират Дружеството за направени разходи се признават като приход в Отчета за доходите систематично през съответните периоди, когато са възникнали разходите. Дарения, които компенсират Дружеството за себестойността на актив се признават в Отчета за доходите като приход систематично за срока на полезен живот на актива.

(г) Разходи**(i) Плащания по оперативен лизинг**

Плащания по оперативен лизинг се признават в Отчета за доходите на база линейния метод за времето на продължителност на лизинговия договор.

(ii) Нетни финансови разходи

Нетните финансови разходи включват платими лихви по заеми, изчислявани по метода на ефективния лихвен процент, дивиденди получени от привилегирани акции с възможност за изкупуване, получени лихви от инвестирани средства, приходи от дивиденди, печалби и загуби от операции с чуждестранна валута.

Приход от лихви се начислява в Отчета за доходите при възникване, като се взема предвид ефективния приход присъщ за актива. Приход от дивиденди се начислява в Отчета за доходите от датата на обявяване на дивидента.

Приход от лихви като компонент на плащане по финансов лизинг се признава в Отчета за доходите по метода на ефективния лихвен процент.

Бележки към консолидирания финансов отчет**Значими счетоводни политики, продължение****(у) Данък върху печалбата**

Данъкът върху печалбата или загубата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в Отчета за доходите с изключение на този, отнасящ се до активи и пасиви, които са признати директно в капитала, като в този случай той се представя в капитала.

Текущият данък са очакваните данъчни плащания върху облагаемата печалба за годината, прилагайки данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на счетоводния баланс, и някои корекции на дължимия данък, отнасящи се за предходни години.

Отсроченият данък е начислен като се използва метода на пасивите в счетоводния баланс и се отнася за временните разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовото отчитане и за данъчни цели. Не се признават временните разлики, отнасящи се до: положителна репутация, която не подлежи на данъчно облагане; първоначалното признаване на активи или пасиви, които нямат ефект върху счетоводната или данъчната печалба и разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, при положение, че за тях не се очаква да бъдат възвърнати в близко бъдеще. Размерът на отсрочения данък е основан на очаквания начин на реализация на балансовата стойност на активите или пасивите, като се прилагат данъчните ставки валидни за периода през който се очаква да се реализират отсрочените данъци.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размер, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи са намалени с размера на тези, за които бъдещата изгода не е повече вероятно да бъде реализирана.

Допълнителният данък върху печалбата, който възниква в резултат от разпределението на дивиденди се признава едновременно с възникването на задължението за изплащане на съответните дивиденди.

(ф) Отчитане по сектори

Секторът е разграничим компонент от Дружеството, който е ангажиран в предоставянето продукти или услуги (бизнес сектор) или в предоставянето на продукти или услуги в рамките на определена икономическа среда (географски сектор) и който е предмет на рискове и възвръщаемост, които са различни от тези на другите сектори.

(х) Преустановявани дейности

Преустановявана дейност е ясно разграничим компонент от дейността на Дружеството, от която то се отказва или прекратява съгласно определен план, и която представлява отделна съществена линия от отрасловата или географска област на дейностите.

Бележки към консолидирания финансов отчет

	Стр.		Стр.
1. Отчитане по сектори	17	17. Банкови наличности	27
2. Преустановявана дейност	19	18. Пари и парични еквиваленти	27
3. Приходи	19	19. Капитал и резерви	28
4. Други приходи	19	20. Лихвени заеми	28
5. Разходи за материали	20	21. Задължения	30
6. Разходи за външни услуги	20	22. Финансови инструменти	30
7. Разходи за персонала	20	23. Свързани лица	32
8. Други разходи	21	24. Доход на акция	33
9. Нетни финансови разходи	21	25. Преструктуриране	34
10. Данък върху печалбата	22	26. Задължения за обезщетени при пенсиониране	34
11. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	23	27. Потенциални задължения	35
12. Нематериални активи	25	28. Събития след датата на баланса	35
13. Капиталови инвестиции	25	29. Банкови гаранции	37
14. Отсрочени данъчни активи и пасиви	26	30. Списък на флота	38
15. Стоково-материални запаси	27		
16. Вземания	27		

Бележки към консолидирания финансов отчет

1. Отчитане по сектори

Информация за секторите е представена по отношение на бизнес секторите на Групата. Основният формат за отчитане на бизнес секторите се базира на организационната и структурата за вътрешни отчети на Групата.

Резултатите от сектора, както и активите и пасивите съдържат елементи, директно отнасящи се към сегмента както и такива, които могат да бъдат разпределени по предназначение. Неразпределените активи и пасиви се състоят основно от доходоносни активи и приходи, лихвени заеми, разходи и корпоративни активи и разходи.

Капиталовите разходи на сектора представляват общите разходи извършени през периода, за придобиване на секторни активи, за които се очаква, че ще бъдат използвани повече от една година.

Бизнес сектори

Дружеството се състои от следните основни бизнес сектори:

Насипни товари (трампово плаване) превози на сухи насипни товари (въглища, руди, торове, зърно и други), осъществявани на международния фрахтов пазар при различни чартърни условия.

Контейнерни превози: комплексен сервиз за превоз на товари в контейнери.

Корабостроене и кораборемонт : основна дейност на сектора е извършването на кораборемонт както на собствени така и на чужди кораби, довършителни работи по изграждане на собствени кораби.

Брокераж и агентирание: основна дейност на сектора е свързана с опериране като агенти при превоз на товари с кораби, брокери при чартиране, доставчик на технически услуги и резервни части за морски транспорт. Дейността се осъществява основно от ББСС Лтд. Лондон и неговите дъщерни дружества и клонове.

Другите дейности са свързани главно с експлоатацията на танкери, химикаловози, многоцелеви кораби, фериботи и други дейности.

Бележки към консолидирания финансов отчет

1. Отчитане по сектори, продажжение

Бизнес сектор

	Насипни товари		Контейнерни превози		Корабостроене и кораборемонт		Брокераж и агентирание		Други дейности		Предприятието като цяло	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002
<i>В хиляди лева</i>												
Приходи от външни клиенти	164,403	204,109	119,349	154,916	3,322	1,558	11,742	12,371	57,493	93,073	356,309	466,027
Други приходи	-	-	2,120	1,888	719	155	1	3	250	205	3,090	2,251
Общо приходи	164,403	204,109	121,469	156,804	4,041	1,713	11,743	12,374	57,743	93,278	359,399	468,278
Резултат от сектора	7,505	13,894	(37,380)	(21,040)	(1,882)	(401)	1,313	3,366	(2,896)	1,448	(33,340)	(2,733)
Неразпределени разходи											(62,659)	(13,792)
Неразпределени приходи											59,376	10,174
Загуба от дейността											(36,623)	(6,351)
Нетни финансови приходи											14,389	11,555
Данък върху печалбата/(загубата)											(5,156)	(2,096)
Малцинствено участие											(302)	(484)
Нетна печалба (загуба) за годината											(27,692)	2,624
Активи на сектора	328,123	150,186	111,487	69,105	26,795	27,069	15,580	25,415	118,749	29,598	600,734	301,373
Неразпределени активи											43,096	30,782
Общо активи											643,830	332,155
Задължения на сектора	48,492	51,923	22,204	38,830	4,485	1,747	14,206	15,245	7,547	5,400	96,934	113,145
Неразпределени задължения											130,309	58,922
Общо задължения											227,243	172,067
Разходи за амортизация на сектора	33,742	34,870	9,720	9,896	1,635	327	1,155	1,306	7,292	8,757	53,544	55,156
Неразпределени разходи за амортизации											1,459	1,277
Общо разходи за амортизация											55,003	56,433
Загуба от обезценка на дълготрайни активи			(7,469)								(7,469)	-
Капиталови разходи	24,737	14,742	2,022	1,558	-	18,212	1,345	1,613	2,763	1,249	30,867	37,374
Неразпределени капиталови разходи											601	280
Общо капиталови разходи											31,468	37,654

Бележки към консолидирания финансов отчет**2. Преустановявана дейност**

На 10 ноември 2003 г. Съвета на директорите на Параходство Български Морски Флот ЕАД е утвърдил план за реструктуриране на Дружеството. (Виж бележка 25 "Реструктуриране"). Съгласно този план се предвижда, Дружеството като собственик на активите на Варненска корабостроителница, да учреди ново дружество с предмет на дейност корабостроене и кораборемонт съвместно с избран чрез търг инвеститор с необходимия технически, управленски и финансов потенциал. Капиталът на новото дружество ще бъде набран чрез апортиране на производствените активи на Варненска корабостроителница.

След провеждане на търга, на 10 декември 2003 г. Параходство Български Морски Флот ЕАД и Булярд АД подписват договор за създаването на смесено акционерно дружество с 99,9 % участие на ПБМФ ЕАД. По силата на този договор Дружеството ще извърши апорт на производствените активи, закупени от Варненска корабостроителница АД (в несъстоятелност), в бъдещото търговско дружество и ще продаде 75 % от акциите на новото дружество на Булярд АД. Апортът на производствените активи и продажбата на акциите, са извършени през следващия отчетен период, през който са отчетени и резултатите от тези сделки (Виж бележка 28 "Събития след датата на баланса").

Към 31 декември 2002 г. секторът Корабостроене и кораборемонт има нетни активи в размер на 25,322 хил. лева, представляващи активи на стойност 27,069 хил. лева намалени с пасиви на стойност 1,747 хил. лева Към 31 декември 2003 г. нетните активи са на стойност 22,310 хил. лева

3. Приходи*В хиляди лева*

	2003	2002
Насипни товари	164,403	204,109
Контейнерни превози	119,349	154,916
Корабостроене и кораборемонт	3,322	1,558
Брокераж и агентирание	11,742	12,371
Други	57,493	93,073
	<u>356,309</u>	<u>466,027</u>

4. Други приходи*В хиляди лева*

Правителствени дарения	38,048	82
Постъпления от продажба на кораби	18,178	8,478
Постъпления от продажба на други имоти, машини, съоръжения и оборудване	991	12
Постъпления от автотранспорт	1,443	1,273
Приходи от наем	571	600
Отписани задължения	483	33
Приходи от глоби, неустойки и просрочени плащания	770	25
Постъпления от продажби на материали и вторични суровини от корабостроене	142	28
Постъпления от продажба на горива	113	66
Други	1,727	1,828
	<u>62,466</u>	<u>12,425</u>

Бележки към консолидирания финансов отчет

4. Други приходи, продължение

Във връзка с реализираните през 2003 г. приходи от продажба кораби (Виж бележка 11 “Имоти, машини, съоръжения и оборудване”), Дружеството е извършило разходи по извеждането им от експлоатация в размер на 3,125 хил. лева (283 хил. лева за 2002 г.).

5. Разходи за материали

В хиляди лева

	2003	2002
Мазут	40,905	52,369
Газьол	18,104	21,766
Резервни части	8,945	8,584
Масла	7,095	8,288
Материали кораборемонт и корабостроене	6,959	467
Безплатна храна	5,416	6,872
Консумативи	4,737	3,608
Бои	1,723	2,356
Химикали	1,106	1,365
Радионавигационно оборудване	485	1,194
Технически газове	377	539
Други	7,095	5,894
	<u>102,947</u>	<u>113,302</u>

6. Разходи за външни услуги

В хиляди лева

	2003	2002
Товаро-разтоварни разходи	55,257	63,841
Портови разходи	52,981	83,981
Комисионни	17,441	18,744
Ремонти	12,053	9,320
Застраховки	10,426	15,709
Наеми дълготрайни активи	6,861	12,191
Комуникации	3,678	4,131
Съвместни сервизи	2,158	3,214
Диспачи	1,540	3,606
Други	4,772	4,832
	<u>167,167</u>	<u>219,569</u>

7. Разходи за персонала

В хиляди лева

	2003	2002
Разходи за заплати	35,878	32,611
Разходи за социално осигуряване	11,451	10,349
Начисления за отпуски	1,312	1,497
Разходи за социално осигуряване върху начисления за отпуски	468	544
	<u>49,109</u>	<u>45,001</u>

Средният брой на служителите за годината, приключваща на 31 декември 2003 г. е 5,849 (2002 г.: 5,520), който включва 3,623 човека екипажи.

Бележки към консолидирания финансов отчет**8. Други разходи**

<i>В хиляди лева</i>	2003	2002
Ревизионни и данъчни облагателни актове и лихви към тях	43,346	94
Задгранични дневни пари	35,143	44,520
Обезценка на дълготрайни активи	7,469	-
Обезценка (реинтегрирана обезценка) на търговски вземания	1,342	(356)
Обезценка на съдебни вземания	698	165
Отписани вземания	371	277
Социален разход храна	701	-
Данък при източника	522	209
Данък върху социалните разходи	411	369
Други	7,785	7,140
	<u>97,788</u>	<u>52,418</u>

През 2003 г. е приключила данъчна ревизия на Дружеството обхващаща периода 01 юли 1996 г. – 30 септември 2002 г. В резултат на извършената ревизия на Дружеството са издадени данъчни ревизионни актове на обща стойност 25,048 хил. лева и лихви за 18,298 хил. лева. Начислените данъчни задължения са за дължим данък при източника при плащания към чуждестранни лица, данъчно третиране на разходите за ремонти и дължимите за тях данък печалба и данък общини.

9. Нетни финансови приходи

<i>В хиляди лева</i>	2003	2002
Нетна печалба от промяна на валутните курсове	16,349	18,470
Разходи за лихви	(4,326)	(6,346)
Приходи от лихви	115	328
Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти	3,224	-
Приходи от дивиденди	1	-
Други финансови разходи (нетно)	(974)	(897)
	<u>14,389</u>	<u>11,555</u>

Приходите от продажба на финансови активи са реализирани от продажба на капиталови инвестиции. Извършена е продажба на участието на Дружеството в Инмарсат Лондон (Inmarsat Ventures) във връзка с реструктуриране на акционерния капитал на Инмарсат. Продадени са всичките 131,112 акции за 1,967 хил. щ.д. и легова равностойност 3,078 хил. лева. Отписаната балансова стойност на инвестицията е в размер на 25 хил. лева.

Бележки към консолидирания финансов отчет**10. Данък върху печалбата****Признат в Отчета за доходите**

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2003	2002
Текущи данъчни разходи		<u>(6,930)</u>	<u>(2,357)</u>
Отсрочени данъчни разходи (приходи)			
Възникване и възстановяване на временни разлики	14	<u>1,774</u>	<u>261</u>
Общо (разходи) приходи за данъци върху печалбата, представени в Отчета за доходите		<u>(5,156)</u>	<u>(2,096)</u>

Разходите за текущи данъци, включват начислението на корпоративен данък 23.5% (2002 г.: 23.5%) върху финансовия резултат преобразуван за целите на данъчното облагане в съответствие със Закона за корпоративното подоходно облагане за 2003 г. Разходите за отсрочени данъци са начислени при данъчна ставка 19.5 % за 2003 г. (2002 г.: 23.5%).

Отсрочен данъчен пасив, записан директно в капитала

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2003	2002
Произход и обратно проявление на данъчни временни разлики		(541)	(229)
Намаление на данъчните ставки		(1,539)	-
Отнасящи се до преоценката на ИМСО към 31 декември 2003		69,178	-
Други изменения		-	(77)
	14	<u>67,098</u>	<u>(306)</u>

Непризнати данъчни активи

	2003	2002
Ефект от данъчни временни разлики		
Превизионно над данъчно признатия разход за амортизация	57	61
Капиталови загуби	<u>163</u>	<u>177</u>
	<u>220</u>	<u>238</u>

Непризнатите данъчни активи са представени в индивидуалния финансов отчет на дъщерно дружество и не съществува сигурност за тяхното обратно проявление в бъдещи периоди.

Бележки към консолидирания финансов отчет

11. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

В хиляди лева	Кораби	Ремонт	Общо кораби	Земя и сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Други Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за	Общо
								придобиване на ДМА	
Отчетна стойност									
Салдо към 1 януари 2003	424,872	39,171	464,043	16,490	15,262	6,045	36,153	23,090	561,083
Придобити	-	22,038	22,038	92	981	378	1,616	7,829	32,934
Отписани	(13,418)	(21,501)	(34,919)	(256)	(1,625)	(312)	(502)	-	(37,614)
Трансфери	-	-	-	93	28	-	-	(121)	-
Изписана амортизация при преоценка	(271,146)	-	(271,146)	-	-	-	-	-	(271,146)
Преоценка	354,759	-	354,759	-	-	-	-	-	354,759
Ефект от промени на валутния курс	-	-	-	(259)	(16)	(363)	(1,169)	-	(1,807)
Салдо към 31 декември 2003	495,067	39,708	534,775	16,160	14,630	5,748	36,098	30,798	638,209
Амортизация и загуби от обезценка									
Салдо към 1 януари 2003	254,203	20,789	274,992	2,994	4,858	5,252	30,532	-	318,628
Годишна амортизационна квота	31,517	19,108	50,625	451	1,447	328	2,072	-	54,923
Загуба от обезценка	7,469	-	7,469	-	-	-	-	-	7,469
Отписани	(13,129)	(21,501)	(34,630)	(53)	(1,625)	(161)	(298)	-	(36,767)
Изписана амортизация при преоценка	(271,146)	-	(271,146)	-	-	-	-	-	(271,146)
Ефект от промени на валутния курс	-	-	-	(80)	28	(367)	(650)	-	(1,069)
Салдо към 31 декември 2003	8,914	18,396	27,310	3,312	4,708	5,052	31,656	-	72,038
Балансова стойност									
Към 1 януари 2003	170,669	18,382	189,051	13,496	10,404	793	5,621	23,090	242,455
Към 31 декември 2003	486,153	21,312	507,465	12,848	9,922	696	4,442	30,798	566,171

Бележки към консолидирания финансов отчет**11. Имоти, машини, съоръжения и оборудване, продължение*****Годишна преоценка***

Дълготрайните материални активи на Дружеството, включително земята, са преоценени в края на 1997 г. с коефициенти оповестени от българското правителство. Целта на преоценката е да се коригира балансовата им стойност като се отчете ефекта на обезценяване в резултат на свръхинфлацията. Нетният ефект от преоценка е отразен в допълнителния капитал на Дружеството, който според изискванията на закона е разпределяем резерв.

Като се изключи земята, дълготрайните материални активи са преоценявани от 1998 г. в края на всяка следваща година със ставка, ненадвишаваща процентното увеличение в цените на производителите обявени от Националния Статистически Институт на Република България. Нетният ефект от тези годишни преоценки е отразен в преоценъчния резерв.

Към 31 декември 2003 г. Дружеството е извършило преоценка на транспортни средства (кораби) по справедлива стойност, определена от лицензи рани външни оценители. В резултат на това балансовата стойност на преоценените активи е нараснала с 354,759 хил. лева за сметка на преоценъчния резерв.

Загуба от обезценка

В резултат на извършен преглед от Ръководството на Дружеството на възстановимата стойност на корабите, балансовата стойност на кораб е намалена с 7,469 хил. лева. Оценката на възстановимата стойност се основава на справедливата пазарната стойност на корабите определена от независимите лицензирани оценители. Загубата от обезценката е призната в Отчета за доходите. (Виж бележка 8 "Други разходи")

Активи предоставени като залог

Към 31 декември 2003 г. в баланса на Дружеството са включени 19 кораба с обща балансова стойност 216,411 хил. лева, които са собственост на 16 дъщерни предприятия на Дружеството. Тези дружества са регистрирани зад граница и корабите плават под флага на съответната държава. Регистрацията е направена по искане на банките, отпуснали кредитите за финансиране на инвестициите за покупката на корабите. Горното е направено и с цел обезпечаване на кредитите, чрез ипотекирането на корабите в полза на банките кредиторки. Допълнително по обезпечаването на кредитите, приходите от експлоатацията на други 4 кораба, които не са ипотекирани, и не са регистрирани зад граница, постъпват по сметки в банките кредиторки за целите на своевременното обслужване на погашенията на главниците и лихвите.

В български банки са ипотекирани 13 кораба с обща балансова стойност 69,685 хил. лева.

През 2003 г. са продадени 7 кораба с отчетна стойност 12,946 хил. лева, натрупана амортизация 12,655 хил. лева. и балансова стойност 291 хил. лева (Виж бележка 4 "Други приходи").

Активи със спорна собственост

Дружеството притежава 4 имота - сгради и земя, представени в счетоводния му баланс към 31 декември 2003 г. на обща балансова стойност 959 хил. лева, по отношение на които съществуват спорни моменти в режима на собственост.

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

Сумата по разходите за придобиване на МДА включва набрани разходи по строителството на два кораба в размер на 29,993 хил. лева, недовършени ремонти на кораби в размер на 221 хил. лева и други проекти на обща стойност 584 хил. лева.

Бележки към консолидирания финансов отчет

12. Нематериални активи

<i>В хиляди лева</i>	Отрицател- на репутация	Права върху собственост	Програмни продукти	Други	Общо
Отчетна стойност					
Салдо на 1 януари 2003	(62)	95	135	103	271
Придобити	-	-	54	-	54
Отписани	45	-	-	-	45
Ефект от промени на валутния курс	5	-	-	-	5
Салдо на 31 Декември 2003	(12)	95	189	103	375
Натрупана амортизация					
Салдо на 1 януари 2003	(12)	18	49	6	61
Амортизация за периода	(1)	14	52	15	80
Амортизация на отписаните	11	-	-	-	11
Ефект от промени на валутния курс	(1)	-	-	-	(1)
Салдо на 31 декември 2003	(3)	32	101	21	151
Балансова стойност					
Към 1 януари 2003	(50)	77	86	97	210
Към 31 декември 2003	(9)	63	88	82	224

13. Капиталови инвестиции

Дружеството има следните капиталови инвестиции:

<i>В хиляди лева</i>	Държава	2003		2002	
		Процент на участието	Балансова стойност	Процент на участието	Балансова стойност
В асоциирани предприятия					
ТЦМР Варна ООД	България	20.87%	1	20.87%	1
ИК Морски Свят ООД	България	40.00%	2	40.00%	2
			3		3
Други инвестиции					
Корабоимпекс АД	България	1.30%	1	1.29%	1
Български Лойд ООД	България	4.00%	13	4.00%	-
Булстрад ЗПАД	България	0.84%	119	1.26%	119
БКК АД	България	0.12%	4	0.12%	4
Ню Айко Глобал	САЩ	0.08%	368	0.08%	368
ББСС Антверпен	Белгия	5%	-	5%	-
Балтек Екскендж	Великобритания	0.11%	1	0.11%	1
Инмарсат Лондон	Великобритания	-	-	0.13%	25
Общо			506		518
Общо капиталови инвестиции			509		521

Бележки към консолидирания финансов отчет

14. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни вземания и задължения са по отношение на следните активи и пасиви:

<i>В хиляди лева</i>	Активи		Пасиви		Нетно	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Имоти, машини, съоръжения и оборудване			75,272	9,495	75,272	9,495
Търговски вземания	(281)	(58)	-	-	(281)	(58)
Други вземания	(235)	-	-	-	(235)	-
Задължения към персонала и социалното осигуряване по неизползвани отпуски	(347)	(352)	-	-	(347)	(352)
Данъчни (активи)/задължения	(863)	(410)	75,272	9,495	74,409	9,085
Нетирание на отсрочени данъци	863	410	(863)	(410)	-	-
Нетни данъчни (активи)/задължения	-	-	74,409	9,085	74,409	9,085

Приложената при изчисление на отсрочените данъци за 2003 г. данъчна ставка е тази, определена със Закона за корпоративното подоходно облагане, която считано от 1 януари 2004 г. е в размер на 19.5% (за 2002 г. – 23.5%).

Отсрочен данъчен пасив от имоти, машини, съоръжения и оборудване (ИМСО) в размер на 76,728 хил. лева към 31 декември 2003 г. възниква от:

- превишение на данъчно признатата над счетоводната амортизация съгласно изискванията на Закона за корпоративно подоходно облагане считано от 1 януари 2003 г. в размер на 48 хил. лева;
- преоценъчен резерв натрупан от преоценките в периода 1998-2002 г. в размер на 7,502 хил. лева (2002 г.: 9,582 хил. лева).
- преоценъчен резерв възникнал от призната преоценка на корабите към 31 декември 2003 г. в размер на 69,178 хил. лева.

Промени във временните разлики през годината

<i>В хиляди лева</i>	Салдо към			Салдо
	1 януари	Записан в	Записан в	31 декември
	2003	приходите	капитала	2003
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	9,495	(1,321)	67,098	75,272
Вземания по продажби	(58)	(223)	-	(281)
Други вземания	-	(235)	-	(235)
Задължения към персонала и социалното осигуряване по неизползвани отпуски	(352)	5	-	(347)
Данъчни (активи)/задължения	9,085	(1,774)	67,098	74,409

Бележки към консолидирания финансов отчет

15. Стоково-материални запаси

<i>В хиляди лева</i>	2003	2002
Гориво и масла	7,545	11,341
Незавършено строителство и ремонти	7,337	7,253
Основни и спомагателни материали	3,260	2,556
Резервни части	1,480	2,147
Стоки	996	936
Такелаж	215	270
Други	188	201
	<u>21,021</u>	<u>24,704</u>

16. Вземания

<i>В хиляди лева</i>	2003	2002
Вземания от клиенти и доставчици	21,395	32,561
Вземания от агенти	5,703	6,956
Вземане от продажба на участие в Инмарсат	3,078	-
Предплащания	1,689	1,202
Вземания по застраховки	829	890
Данъци за възстановяване	136	2,172
Други вземания	1,702	2,513
	<u>34,532</u>	<u>46,294</u>

17. Банкови наличности

Според договори за заеми с банките кредиторки Дружеството е задължено да поддържа определени парични наличности в банка, които се акумулират по специални депозитни банкови сметки в банките кредиторки, в такъв размер, че да обезпечат изплащането на заемите в деня на всеки падеж. Размерът на необходимите суми се определя от банките кредиторки в съответствие с условията на договорите за заем и договорената схема за изплащането му (виж бележки 20 и 22).

18. Пари и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2003	2002
Пари и парични еквиваленти	94	77
Парични средства по банкови сметки	<u>9,311</u>	<u>7,867</u>
	<u>9,405</u>	<u>7,944</u>

Бележки към консолидирания финансов отчет**19. Капитал и резерви****Акционерен капитал и премии от акции***В хиляди лева*

	2003	2002
Капитал на 1 януари	109,021	10,902
Увеличение	-	98,119
Капитал на 31 декември	<u>109,021</u>	<u>109,021</u>

Обикновени акции*Брой акции*

	2003	2002
Емитирани към 1 януари	10,902,086	10,902,086
Емитирани към 31 декември – напълно изплатени	<u>10,902,086</u>	<u>10,902,086</u>

През 2002 г. е извършено увеличение на капитала в размер на 98,119 хил. лева за сметка на резервите. Броят на акциите не е променен. Увеличена е номиналната стойност на акциите от 1 лев на 10 лева.

Акционерният капитал на Дружеството е разпределен в 10,902,086 акции с номинал 10 лева. Едноличен собственик на акционерният капитал на Дружеството е Министерството на Транспортта.

Преоценъчен резерв

В статията "Преоценъчен резерв" е представен резултатът от извършваните през предходни години преоценки съгласно счетоводното законодателство, както и преоценката призната към 31 декември 2003 г. Преоценъчният резерв се признава като неразпределена печалба след изваждането от употреба на съответния актив както и при пълното му амортизиране за данъчни цели.

Съгласно българското законодателство, преоценъчният резерв формиран от преоценката на дълготрайните материални активи през 1998 г. и последващите преоценки, не може да се разпределя за дивиденди.

Резерви

Резервите са създавани през предходни години в съответствие с изискванията на българското счетоводно законодателство с цел да компенсират ефекта от свръхинфлацията през тези години, както и от натрупани неразпределени печалби. Според изискванията на българското законодателство тези резерви могат да бъдат разпределяни между акционерите.

20. Лихвени заеми

Това пояснение представя информация за договорните взаимоотношения на Дружеството относно ангажименти по лихвени заеми и кредити. Повече информация за въздействието на лихвените проценти и валутния риск върху Дружеството се съдържа в пояснителна бележка 22.

Бележки към консолидирания финансов отчет

20. Лихвени заеми, продължение

Дългосрочни задължения

В хиляди лева

Обезпечени банкови заеми

	2003	2002
	41,940	60,550

Краткосрочни задължения

В хиляди лева

Текущ дял от обезпечен банков заем

Краткосрочни заеми

	2003	2002
	32,247	43,811
	5,916	500
	38,163	44,311

Условия и схема за изплащане на заемите

В хиляди лева

Заем от ING Bank

Трани First

USD 3,776 - фиксиран на 7.86 %

USD 3,776 при променлива лихва 2.62%

Трани Maas

USD 1,866 - фиксиран на 7.86 %

USD 1,866- при променлива лихва 2.62%

Трани Sprinter

USD 2,091 - фиксиран на 8.01 %

USD 2,091 - при променлива лихва 2.62%

Трани Musi

USD 2,086 - фиксиран на 7.87 %

USD 2,086 - при променлива лихва 2.62 %

Заем от Lloyds TSB Bank

Транш А

USD 1,667- при променлива лихва 2.73 %

Транш В

USD 1,786 - при променлива лихва 2.72 %

Транш С

USD 1,923 - при променлива лихва 2.71 %

Транш D

USD 1,042 - при променлива лихва 2.78 %

Заем от HSH Nordbank

USD 13,057 – при променлива лихва 2.74%

Заем от SG Expressbank

USD 2,750 - при променлива лихва 3.201 %

Заем от Reiffeisenbank

USD 5,712 – при променлива лихва 5.56%

Революиращ банков кредит от Росексимбанк АД

BGN 4,996 – при променлива лихва 6.23%

Революиращ банков кредит от SG Expressbank

BGN 730 – при променлива лихва 7.83%

Инвестиционен банков кредит - SG Expressbank

USD 400 – при променлива лихва 9.40%

Други краткосрочни заеми – GBP 32

	Общо	До 1 година	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
Заем от ING Bank					
Трани First					
USD 3,776 - фиксиран на 7.86 %	5,847	1,949	1,949	1,949	-
USD 3,776 при променлива лихва 2.62%	5,847	1,949	1,949	1,949	-
Трани Maas					
USD 1,866 - фиксиран на 7.86 %	2,890	963	963	964	-
USD 1,866- при променлива лихва 2.62%	2,891	964	964	963	-
Трани Sprinter					
USD 2,091 - фиксиран на 8.01 %	3,238	1,022	1,108	1,108	-
USD 2,091 - при променлива лихва 2.62%	3,239	1,023	1,108	1,108	-
Трани Musi					
USD 2,086 - фиксиран на 7.87 %	3,230	1,020	1,105	1,105	-
USD 2,086 - при променлива лихва 2.62 %	3,230	1,020	1,105	1,105	-
Заем от Lloyds TSB Bank					
Транш А					
USD 1,667- при променлива лихва 2.73 %	2,581	2,581	-	-	-
Транш В					
USD 1,786 - при променлива лихва 2.72 %	2,765	2,765	-	-	-
Транш С					
USD 1,923 - при променлива лихва 2.71 %	2,978	2,978	-	-	-
Транш D					
USD 1,042 - при променлива лихва 2.78 %	1,613	1,613	-	-	-
Заем от HSH Nordbank					
USD 13,057 – при променлива лихва 2.74%	20,220	2,702	2,698	8,095	6,725
Заем от SG Expressbank					
USD 2,750 - при променлива лихва 3.201 %	4,259	852	3,407	-	-
Заем от Reiffeisenbank					
USD 5,712 – при променлива лихва 5.56%	8,846	8,846	-	-	-
Революиращ банков кредит от Росексимбанк АД					
BGN 4,996 – при променлива лихва 6.23%	4,996	4,996	-	-	-
Революиращ банков кредит от SG Expressbank					
BGN 730 – при променлива лихва 7.83%	730	730	-	-	-
Инвестиционен банков кредит - SG Expressbank					
USD 400 – при променлива лихва 9.40%	613	100	513	-	-
Други краткосрочни заеми – GBP 32	90	90	-	-	-
	80,013	38,163	16,869	18,346	6,725

Бележки към консолидирания финансов отчет**20. Лихвени заеми, продължение**

За обезпечение на банковите заеми служат кораби с балансова стойност 286,096 хил. лева (виж пояснителна бележка 11) и блокирани парични средства (виж пояснителна бележка 17).

21. Задължения

<i>В хиляди лева</i>	Бел	2003	2002
Задължения към доставчици		33,767	31,778
Задължения към държавния бюджет		8,440	950
Задължения към свързани лица	23	1,915	-
Получени аванси		4,274	2,758
Задължения към лизингодатели, депа и доставчици на телекомуникации		4,120	2,951
Задължения към персонала		2,803	2,696
Задължения към социално осигуряване		2,113	2,236
Задължения към агенти		648	1,934
Приходи за бъдещи периоди		5,617	4,898
Други задължения		8,122	7,183
		<u>71,819</u>	<u>57,384</u>

Отсрочените приходи за бъдещи периоди представляват фактурирани навла към клиенти и са признати на база завършеност на рейсовете към датата на изготвяне на финансовия отчет. Като база за разсрочване на прихода са използвани разходите по незавършените рейсове за рейсовите чартъри, а за приходите от тайм чартър са използвани дните на рейса, отнасящи се за следващия отчетен период.

22. Финансови инструменти

Нормалната дейност на Дружеството създава предпоставки за кредитен риск, лихвен и валутен риск.

Кредитен риск

Ръководството на Дружеството е създадо политика и текущо оценява кредитния риск. Прави се кредитна оценка на клиентите, на които се предоставя кредит над определен размер.

Към датата на баланса не съществува значителен кредитен риск. Максимална предпоставка за кредитен риск представлява балансовата сума на всеки отделен финансов актив.

Лихвен риск

За Дружеството възниква лихвен риск свързан със сроковете и условията на неговите лихвени заеми разгледани в пояснителна бележка 20.

Бележки към консолидирания финансов отчет

22. Финансови инструменти, продажение

Ефективен лихвен процент и анализ на преоценяването

По отношение на доходносни финансови активи и лихвени финансови пасиви, следната таблица показва ефективния им лихвен процент в деня на изготвяне на баланса и периода, в който те се преоценяват.

В хиляди лева	2003					2002							
	Ефективен Бел. лихвен процент	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Над 5 години	Ефективен лихвен процент	Общо месеца	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
Парични средства по банков сметки	0.16%	11,968	11,968	(975)	(1,949)	(1,949)	0.20%	10,028	10,028	-	-	-	-
Банкови наличности	1.04%	9,405	9,405	(975)	(1,949)	(1,949)	1.06%	7,944	7,944	-	-	-	-
Заем от ING Bank													
<i>Транш Първи</i>													
USD 3,776	7.86 %	(5,847)	(974)	(975)	(1,949)	(1,949)	7.86 %	(9,491)	(1,186)	(1,187)	(7,118)	-	-
USD 3,776	2.62 %	(5,847)	(975)	(974)	(1,949)	(1,949)	2.82 %	(9,491)	(1,187)	(1,186)	(7,118)	-	-
<i>Транш Маас</i>													
USD 1,866	7.86 %	(2,890)	(481)	(482)	(963)	(964)	7.86 %	(4,691)	(586)	(586)	(3,519)	-	-
USD 1,866	2.62 %	(2,891)	(482)	(482)	(964)	(963)	2.82 %	(4,691)	(586)	(586)	(3,519)	-	-
<i>Транш Sprinter</i>													
USD 2,091	8.01 %	(3,238)	(511)	(511)	(1,108)	(1,108)	8.01 %	(5,187)	(623)	(623)	(3,941)	-	-
USD 2,091	2.62 %	(3,239)	(512)	(511)	(1,108)	(1,108)	2.82 %	(5,187)	(623)	(623)	(3,941)	-	-
<i>Транш Must</i>													
USD 2,086	7.87 %	(3,230)	(510)	(510)	(1,105)	(1,105)	7.87 %	(5,174)	(621)	(621)	(3,932)	-	-
USD 2,086	2.62 %	(3,230)	(510)	(510)	(1,105)	(1,105)	2.82 %	(5,174)	(621)	(621)	(3,932)	-	-
Заем от Lloyds TSB Bank													
Транш А - USD 1,667	2.73 %	(2,581)	(1,290)	(1,291)	-	-	2.95 %	(6,282)	(1,570)	(1,570)	(3,142)	-	-
Транш В - USD 1,786	2.72 %	(2,765)	(1,383)	(1,382)	-	-	3.30 %	(6,731)	(1,683)	(1,683)	(3,365)	-	-
Транш С - USD 1,923	2.71 %	(2,978)	(1,489)	(1,489)	-	-	3.25 %	(7,250)	(1,812)	(1,813)	(3,625)	-	-
Транш D - USD 1,042	2.78 %	(1,613)	(1,613)	-	-	-	2.96 %	(5,889)	(1,964)	(1,963)	(1,962)	-	-
Заем от HSH Nordbank													
- USD 13,057	2.74 %	(20,220)	(1,351)	(1,351)	(2,698)	(8,095)	2.80 %	(7,097)	(579)	(579)	(1,218)	(4,721)	-
Заем от SG Expressbank													
- USD 2,750	3.201 %	(4,259)	(426)	(426)	(3,407)	-	3.50 %	(6,221)	(518)	(519)	(1,037)	(4,147)	-
Заем от Reiffeisenbank													
- USD 5,712	5.56 %	(8,846)	(5,979)	(2,867)	-	-	5.96 %	(15,492)	(7,746)	(7,746)	-	-	-
Революиращ банков кредит от Росексимбанк АД													
- BGN 4,996	6.23 %	(4,996)	(4,996)	-	-	-	13.31 %	(500)	(250)	(250)	-	-	-
Революиращ банков кредит от SG Expressbank													
- BGN 730	7.83 %	(730)	(730)	-	-	-							
Инвенстиционен банков кредит - SG Expressbank													
- USD 400-при променлива лихва 9.40%	9.4 %	(613)	(100)	(513)	-	-							
Други краткосрочни заеми - GBP 32		(90)	(90)	-	-	-							
		(58,730)	(3,029)	(14,274)	(16,356)	(18,346)	(6,725)	(86,576)	(4,183)	(22,156)	(51,369)	(8,868)	

Бележки към консолидирания финансов отчет**22. Финансови инструменти, продължение*****Риск от операции с чуждестранна валута***

За Групата възниква риск от операции в чужда валута при продажби, покупки и получени заеми, деноминирани във валута различна от български лев (респективно Евро). Валутата, която води до този риск е предимно щатския долар и английска лира.

23. Свързани лица***Същност на свързаните лица***

Дружеството е в позицията на свързано лице по отношение на следните дружества.

(а) По-значими дъщерни дружества – не са считани за съставна част от дейностите на Дружеството

Към 31 декември 2003 г. Дружеството има следните дъщерни дружества операциите, на които не са считани за съставна част:

	Седалище	Дялово участие	
		2003	2002
Balkan and Black Sea Shipping Limited – Лондон	Великобритания	100%	100%
Напгун Менинг ООД	България	100%	100%
БМКЦ АД	България	100%	99%

Balkan and Black Sea Shipping Limited – Лондон е чуждестранно дъщерно дружество основано през 1969 г. Самото дружество Balkan and Black Sea Shipping Limited – Лондон е компания майка, която има три клона както и значителен контрол в другите шест чуждестранни дружества. Balkan and Black Sea Shipping Limited – Лондон изготвя консолидиран финансов отчет, който включва финансовите отчети на следните дружества:

Подразделения на дъщерното дружество	Седалище	Дялово участие	
		2003	2002
Balkan and Black Sea Shipping Company – Antwerpen,	Белгия	100%	100%
Baltec (1987) Limited	Великобритания	100%	100%
Balkan and Black Sea Shipping Company (Hellas) Ltd	Гърция	100%	100%
Overseas Transport and Trade Company Ltd.	Великобритания	100%	100%
Balkan and Black Sea Denizcilik Limited Sirketi	Турция	50%	50%
Bulspain S.A.	Испания	50%	50%

На 22 декември съвета на директорите на Дружеството е решило да бъдат продадени 60% от акциите на Навимед – Италия, притежание на ББСС Лондон Лтд. Към 31 декември 2003 сделката е финализирана.

(б) По-значими дъщерни дружества – считани за съставна част от дейностите на Дружеството

Дружеството притежава 100% от акциите с право на глас в 25 дъщерни фирми регистрирани в чужбина. Тези фирми са създадени, за да може да се получат заеми от международни банки за закупуването на кораби. Дейността им се счита за съставна част от дейността на Дружеството. Поради това транзакциите на тези дъщерни дружества са превърнати в лева така сякаш са реализирани от самото Дружество.

Бележки към консолидирания финансов отчет**23. Свързани лица, продължение**

В тази връзка в неконсолидирания отчет на Дружеството са представени двадесет и три кораба с обща балансова стойност 244,285 хил. лева, които са собственост на тези чуждестранни дъщерни фирми на Дружеството. Тези дружества са със седалища извън страната и съответните кораби плават под чужд флаг. Фирмите са регистрирани в чужбина по изискване на банките, предоставили заемите са закупуване на корабите, като целта е да се гарантират кредитите чрез ипотека на корабите в полза на банките. Активите и пасивите, както и приходите и разходите, които възникват в резултат от експлоатацията на тези кораби са включени в индивидуалния финансов отчет на ПБМФ.

Транзакции с директори и служители с контролни функции

Дружеството също така има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции.

Общата сума на начислените възнаграждения, включени в разходите за персонала и в разходи за външни услуги е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2003	2002
Възнаграждения на Управителен съвет	37	42
Възнаграждения и социални осигуровки на изпълнителните директори	21	19
	<u>58</u>	<u>61</u>

24. Доход на акция**Основен доход на акция**

Изчисляването на основен доход на акция към 31 декември 2003 г. се базира на нетната загуба на обикновените акционери в размер на 27,692 хил. лева (2002 г.: печалба 2,624 хил. лева) и средно претегления брой обикновени акции в обръщение за годината, приключваща на 31 декември 2003 г. в размер на 10,902,086 (2002 г.: 10,902,086), изчислени по следния начин:

Нетна печалба, разпределяна за обикновените акционери

<i>В хиляди лева</i>	2003	2002
Нетна печалба (загуба) за годината	(27,692)	2,624
Нетна печалба (загуба), разпределяна за обикновените акционери	<u>(27,692)</u>	<u>2,624</u>

Средно претеглен брой на обикновените акции

<i>В хиляди акции</i>	Бел.	2003	2002
Обикновени акции емитирани към 1 януари		10,902,086	10,902,086
Средно претеглен брой обикновени акции към 31 декември		<u>10,902,086</u>	<u>10,902,086</u>

Доходи на акция за продължавани дейности

За годината, приключваща на 31 декември 2003 г. доходът на акция за продължаваните дейности е изчислен като се използват същите цифри както при основен доход на акция, с изключение на това, че нетната загуба за годината, използвана при изчислението е нетната загуба, отнасяща се до продължаваните дейности в размер на 25,221 хил. лева (2002г.: печалба 4,083 хил. лева).

Бележки към консолидирания финансов отчет**25. Преструктуриране**

На 10 ноември 2003 г. Съвета на директорите е одобрил план за преструктуриране на Дружеството. Съгласно плана Дружеството следва да предприеме следните действия:

1) *Продажба на активите закупени от Варненска корабостроителница АД* (виж пояснителна бележка 28).

2) *Преструктуриране на контейнерния сервиз*

Преструктуриране на контейнерния сервиз предвижда закриване на Булкон Южен Сервиз и преструктуриране на Булкон северен сервиз, Булкон фидерен сервиз и Булкон Интрамед Сервиз. Предвижда се и отдаване на пет броя кораби от контейнерни превози при условията на таймчартър. Предвижда се в резултат на преструктурирането да бъде освободен значителен брой от контейнери, които да бъдат продадени.

3) *Продажба на активи*

Продажбата на активи включва продажба на непроизводствени активи и кораби. Очакваните приходи от продажба на непроизводствени активи е 12,905 хил. лева, а от продажба на кораби е около 9,900 хил. щ.д.

4) *Продажба на дялове в Навимед- Италия*

На 22 декември съвета на директорите на Дружеството е решило да бъдат продадени 60% от акциите на Навимед – Италия , притежание на БСС Лондон Лтд. Към 31 декември 2003 сделката е финализирана.

26. Задължения за обезщетения при пенсиониране

В Дружеството е извършена приблизителна оценка за дължими обезщетения на наети лица при пенсиониране, произтичащи от изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор (виж счетоводна политика (о)).

Настоящата стойност към датата на счетоводния баланс на задълженията за изплащане на обезщетения при пенсиониране по периоди е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Размер	1 година	2-5 години	6-10 години	Общо
Обезщетение		73	452	352	877
Инфлационен индекс	1%	1	18	31	50
Общо		74	470	383	927
Норма на дисконтиране	8%	(5)	(125)	(182)	(312)
Настояща стойност		69	345	201	615

Бележки към консолидирания финансов отчет**27. Потенциални задължения*****Данъчни задължения***

Българското данъчно законодателство не съдържа клаузи по отношение на специфичната дейност на Параходство Български Морски Флот ЕАД каквито се срещат в общоприетата международна практика. Поради това както и поради не достатъчен опит при данъчното облагане на подобен вид дейност е възможно да възникнат други данъчни задължения, които не могат да бъдат надеждно определени към настоящия момент, поради което не са начислени провизии за тях във финансовия отчет към 31 декември 2003 г.

Искове

Срещу Дружеството е заведен иск от синдика на Кредитна банка АД в размер на 1,018 хил. щ.д. Като ищец по делото е конституиран Централна Кооперативна Банка АД, законен правопреемник на вземанията на Кредитна банка АД. Предмет на делото е неизплатен банков превод от Дружеството към Кредитна Банка АД. Дружеството е направило превод в същия размер към Кредитна банка АД чрез СЖ Експресбанк АД, която е обслужваща банка на Дружеството. СЖ Експресбанк АД не е осъществила превода, като е прихванала свое вземане от Кредитна Банка АД. (виж Бележка 28.)

Срещу Дружеството са заведени други искове от физически и юридически лица възлизащи на 410 хил. лева.

28 Събития след датата на баланса***Регистрация на търговско Дружество***

Към 25 февруари 2004 г. Булярд АД е превело на Параходство Български Морски Флот ЕАД 16,666 хил. щ.д. Сумата представлява цената на съответна част от активите на Варненска корабостроителница АД (несъстоятелност), които са собственост на Параходство Български Морски Флот ЕАД, съгласно спечелен от Булярд АД търг, проведен през октомври 2003 г.

През месец март 2004 г. Дружеството е регистрирало във Варненския окръжен съд търговско дружество "Булярд корабостроителна индустрия" АД. Новото търговско дружество е с капитал 21,877,905 лева разпределен в 21,877,905 броя акции с номинал от 1 лев за акция. Дружеството е учредено с апортна вноска от Параходство Български Морски Флот ЕАД на производствени активи за корабостроене с балансова стойност към датата на апорта в размер на 13,135 хил. лева. През месец април 2004 Дружеството е прехвърлило на Булярд АД – София 16,408,428 броя обикновени поименни акции, представляващи 75% от акционерния капитал на "Булярд корабостроителна индустрия" АД, съответстващи на преведената от Булярд АД през месец февруари сума от 16,666 хил. щ.д. След сделката Дружеството остава собственик на 5,469,476 бр. обикновени поименни акции с право на глас, с номинал 1 лев всяка.

Бележки към консолидирания финансов отчет**28 Събития след датата на баланса, продължение*****Продадени дълготрайни активи***

След датата на изготвяне на финансовия отчет Дружеството е извършило продажба на шест кораба от своя флот. Приходите реализирани от продажбата на корабите са в размер на 5,471 хил.лева. Продадените транспортни средства към датата на продажбата са с балансова стойност в размер на 2,028 хил. лева.

През месец май 2004 Агенцията по Приватизация е извършила продажба на сграда собственост на Дружеството с балансова стойност 421 хил.лева. Приходите реализирани от продажбата на сградата са в размер на 1,850 хил.лева. Сделката не е отчетена в Дружеството, като паричните средства от продажбата не са постъпили в Дружеството.

През месец юни 2004 г. са сключени договори за продажба на три корпуса представени като незавършено производство в консолидирания отчет към 31 декември 2003 г.

Продажба на дъщерно дружество

През месец юни 2004 г. Съвета на директорите на Дружеството е взело решение да бъдат продадени 100% от акциите на Baltec (1987) Ltd., притежание на ББСС Лондон Лтд.

Въведени активи

През месец февруари 2004 г. Дружеството вписва в своя флот и въвежда в експлоатация новопостроен кораб за насипни товари с натрупани разходи по придобиването му към датата на финансовия отчет на стойност 13,374 хил. лева.

Усвоен нов транш по кредит

През месец февруари 2004 г. е усвоен вторият транш по договора за заем с HSH Nordbank. Кредитът е дългосрочен, ще бъде използван за изграждането на кораб и е в размер на 8,800 хил. щ.д.

Ипотекирани кораби

През към 30 юни 2004 г. е освободена ипотека на 9 кораба с балансова стойност 41,527 хил.лева.

Съществени дългосрочни договори

През месец юни 2004 г. Дружеството е сключило договор с "Булярд корабостроителна индустрия" АД за дострояване на кораб, който към 31 декември 2003 г. е представен като разходи за придобиване на дълготрайни активи.

Искове

С решение на Варненския Окръжен Съд от 29 юни 2004 г. Дружеството е осъдено да заплати на ищеца Централна Кооперативна Банка АД (виж Бележка 27) сумата от 1,018,473 щ. д. главница, както и 402,730 щ. д. законна лихва, както и 179,162 лева направени разноски по делото. Със същото решение е отхвърлен предявения от Дружеството обратен иск срещу СЖ Експресбанк АД за обезщетение за причинени вреди от неизпълнение на задължение по договор за банково обслужване, представляващи размера на основния иск от 1,421,203 щатски долара заедно със законната лихва. Дружеството следва да заплати 113,501 лева държавна такса за разглеждане на обратния иск, както и 57,390 лева направени разходи от ответника по обратния иск. Ищеца е поискал обезпечение на своя иск чрез налагане на заповед за парични средства по банковите сметки на Дружеството, което е допуснато от съда.

Бележки към консолидирания финансов отчет

29. Банкови гаранции

Българска банка е издала банкови гаранции на стойност 560 хил. лева. Банковите гаранции са издадени от името на Параходство Български Морски Флот ЕАД в полза на държавно учреждение. Банковите гаранции са обезпечени с кредитна линия и не са предявени към 31 декември 2003 г.

Бележки към консолидирания финансов отчет

31. Списък на флота

Кораб	Построен	D.W.T	Вид
1. СТАРА ПЛАНИНА *	1964	9,423	Кораб за насипни товари
2. ХЕМУС	1966	9,575	Кораб за насипни товари
3. ОСОГОВО	1965	9,535	Кораб за насипни товари
4. БЕЛАСИЦА *	1967	9,544	Кораб за насипни товари
5. ВЕСЛЕЦ	1970	9,945	Кораб за насипни товари
6. ВИДЕН *	1972	9,352	Кораб за насипни товари
7. ЧУМЕРНА	1978	10,703	Кораб за насипни товари
8. ЧЕРНИ ВРЪХ	1979	10,703	Кораб за насипни товари
9. МУРГАШ	1967	13,902	Кораб за насипни товари
10. ВЕЖЕН	1967	13,835	Кораб за насипни товари
11. МУСАЛА	1967	14,030	Кораб за насипни товари
12. РУЕН	1967	14,030	Кораб за насипни товари
13. ОБОРИЩЕ	1968	13,348	Кораб за насипни товари
14. ЛУДОГОРЕЦ	1968	13,470	Кораб за насипни товари
15. БУЗЛУДЖА	1968	13,904	Кораб за насипни товари
16. КОМ	1997	14,011	Кораб за насипни товари
17. БОГДАН	1997	13,898	Кораб за насипни товари
18. ПЕРЕЛИК	1998	13,887	Кораб за насипни товари
19. ПЕРСЕНК	1998	13,902	Кораб за насипни товари
20. ПЛАНА	1991	19,985	Кораб за насипни товари
21. МИДЖУР	1992	21,766	Кораб за насипни товари
22. ВОЛА	1992	21,500	Кораб за насипни товари
23. САКАР	1995	20,500	Кораб за насипни товари
24. ЦАРЕВЕЦ	1998	21,470	Кораб за насипни товари
25. ГЕНЕРАЛ ВЛАДИМИР ЗАИМОВ	1972	23,661	Кораб за насипни товари
26. БЕЛМЕКЕН	1973	23,738	Кораб за насипни товари
27. БАЛКАН	1975	25,714	Кораб за насипни товари
28. РИЛА	1977	24,354	Кораб за насипни товари
29. ВИТОША	1977	24,354	Кораб за насипни товари
30. РОДОПИ	1978	24,354	Кораб за насипни товари
31. РОЖЕН	1978	24,500	Кораб за насипни товари
32. СЛАВЯНКА	1978	24,575	Кораб за насипни товари
33. ШИПКА	1978	24,070	Кораб за насипни товари
34. МИЛИН КАМЪК	1979	24,596	Кораб за насипни товари
35. КАМЕНИЦА	1980	24,150	Кораб за насипни товари
36. КАПИТАН ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ	1980	24,150	Кораб за насипни товари
37. ОКОЛЧИЦА	1982	24,148	Кораб за насипни товари
38. МАЛЪОВИЦА	1983	24,456	Кораб за насипни товари
39. КОЗНИЦА	1984	24,100	Кораб за насипни товари
40. ПЕТИМАТА ОТ РМС	1978	38,400	Кораб за насипни товари
41. АДАЛБЕРТ АНТОНОВ	1978	38,510	Кораб за насипни товари
42. ЙОРДАНКА НИКОЛОВА	1979	38,400	Кораб за насипни товари
43. СВИЛЕН РУСЕВ	1982	38,142	Кораб за насипни товари
44. ЛИЛЯНА ДИМИТРОВА	1982	38,510	Кораб за насипни товари
45. АЛЕКСАНДЪР ДИМИТРОВ	1985	38,525	Кораб за насипни товари
46. ДИМИТРОВСКИ КОМСОМОЛ	1985	38,525	Кораб за насипни товари
47. ГЕОРГИ ГРИГОРОВ	1986	38,450	Кораб за насипни товари
48. ЙОРДАН ЛЮТИБРОДСКИ	1986	38,578	Кораб за насипни товари
49. РОДИНА	1978	52,975	Кораб за насипни товари
50. БЪЛГАРИЯ	1978	52,975	Кораб за насипни товари
51. КАВАРНА	1982	3,135	Кораб за генерални товари
52. СОЗОПОЛ	1982	3,135	Кораб за генерални товари
53. ПОМОРИЕ	1983	3,135	Кораб за генерални товари
54. ТЕТЕВЕН	1990	8,655	Многоицелев кораб
55. БАЛЧИК	1993	8,673	Многоицелев кораб
56. СМОЛЯН	1993	8,673	Многоицелев кораб

Бележки към консолидирания финансов отчет

31. Списък на флота, продължение

57.	ДОБРУДЖА	1987	10,429	Многоцелеви кораб
58.	ТРАКИЯ	1987	10,429	Многоцелеви кораб
59.	ВЕТЕЛGEUSE	1989	3,223	Химикаловоз
60.	КАСТОР	1989	3,223	Химикаловоз
61.	POLUX	1989	3,223	Химикаловоз
62.	РИГЕЛ	1989	3,223	Химикаловоз
63.	РОПОТАМО	1984	3,389	Бункеровчик
64.	БАТОВА	1987	5,848	Кораб за превоз на петролни продукти
65.	ПАНЕГА	1987	5,848	Танкер за превоз на суров нефт
66.	ВАРНА	1987	8,875	Кораб за контейнерни превози
67.	БУРГАС	1987	8,875	Кораб за контейнерни превози
68.	СТАНКО СТАЙКОВ	1983	9,141	Кораб за контейнерни превози
69.	СТОЙКО ПЕЕВ	1985	9,141	Кораб за контейнерни превози
70.	НЕСЕБЪР	1989	10,442	Кораб за контейнерни превози
71.	ПИОНЕР	1990	10,442	Кораб за контейнерни превози
72.	СОФИЯ	1988	14,101	Кораб за контейнерни превози
73.	ПЛОВДИВ	1989	14,101	Кораб за контейнерни превози
74.	РУСЕ	1989	14,101	Кораб за контейнерни превози
75.	ПЕЙО ЙОРДАНОВ	1984	14,368	Кораб за контейнерни превози
76.	АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ	1985	14,368	Кораб за контейнерни превози
77.	ГЕО МИЛЕВ	1985	14,313	Кораб за контейнерни превози
78.	VULPRIDE	1980	5,350	Ро-ро
79.	ГЕРОИТЕ НА СЕВАСТОПОЛ	1977	12,900	Ферибот
80.	ГЕРОИТЕ НА ОДЕСА	1978	12,900	Ферибот
81.	КАЛИАКРА	1984	п.а	Ветроход
82.	FEGDA	1991	п.а	Влекач
83.	КОНАВ	1991	п.а	Влекач
84.	DUBE	1991	п.а	Влекач

* Корабите са продадени от Дружеството през 2004 г. след датата на изготвяне на финансовия отчет.